

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.**, sídlem 28. října 1235/169, Ostrava, zastoupená Mgr. Evou Lachmannovou, advokátkou, sídlem Slavětínská 1146/39, Praha, proti žalované: **Státní energetická inspekce**, ústřední inspektorát, sídlem Gorazdova 1969/24, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 12. 2015, č. j. 0813029a14/1576/15/90.220/Kr, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2022, č. j. 3 Af 16/2016 - 199, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se n e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalovaná (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno rozhodnutí stěžovatelky ze dne 10. 12. 2015, č. j. 0813029a14/1576/15/90.220/Kr, a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím stěžovatelka zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila prvostupňové rozhodnutí Státní energetické inspekce, územního inspektorátu pro Moravskoslezský kraj, ze dne 1. 9. 2015, č. j. 0813029a14/3279/15/080.102/Ha, kterým byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 8 893 100 Kč za spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, kterého se měla dopustit tím, že v rozporu s věcnými podmínkami stanovenými cenovým orgánem dle § 5 odst. 5 zákona o cenách jako výrobce elektřiny spalováním kalového plynu z čistíren odpadních vod nedodržela v kontrolovaném roce 2010 a 2011 věcnou podmínku bodu 1.6. *„Výkupní ceny a zelené bonusy pro spalování bioplynu, skládkového plynu, kalového plynu a důlního plynu z uzavřených dolů“* cenových rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (ze dne 3. 11. 2009, č. 4/2009, a ze dne 8. 11. 2010, č. 2/2010) pro přiznání úředně stanovené ceny, když neoprávněně uplatnila a čerpala vyšší ceny zeleného bonusu stanoveného v bodě 1.6. tohoto cenového předpisu pro spalování skládkového plynu a kalového plynu z čistíren odpadních vod po 1. 1. 2006 a přijetím těchto plateb získala nepřiměřený majetkový

prospěch. Zároveň byla žalobkyni uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Stěžovatelka učinila součástí podané kasační stížnosti návrh na přiznání odkladného účinku. V podaném návrhu uvedla, že pokuta, která byla žalobkyni uložena ve správním řízení, představuje částku nikoli nepodstatnou, ba naopak velmi významnou z hlediska státního rozpočtu. Nepřiznání odkladného účinku by tedy mohlo vést k ohrožení veřejného zájmu v podobě ohrožení státního rozpočtu České republiky. Stěžovatelka trvá na tom, že nové projednání věci v rámci správního řízení nepřinese jiné závěry, než ty, které byly učiněny ve zrušeném správním rozhodnutí. Je proto přesvědčena, že v souladu se zásadou procesní ekonomie je třeba problematickou otázku, jaký druh bioplynu žalobkyně spaluje v ČOV, včetně s tím souvisejících otázek, nejdříve vyřešit před soudy, a až poté o nich rozhodovat v případném správním řízení.

[3] Žalobkyně ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku poukázala na to, že stěžovatelka neuvádí žádné konkrétní důvody, proč by měl být nepřiznáním odkladného účinku ohrožen veřejný zájem, ani proč by újma vzniklá státnímu rozpočtu měla být vyšší než újma způsobená neoprávněným výběrem pokuty žalobkyni. Žalobkyně má za to, že u ní nejsou dány žádné zvláštní důvody, proč by byl v případě opakovaného potvrzení správního rozhodnutí v odvolacím řízení ohrožen případný výkon rozhodnutí. Naopak platí, že povaha podnikání žalobkyně i její majetková situace dávají žalovanému vyšší míru jistoty, že veškeré pravomocně uložené povinnosti budou z její strany vždy řádně a včas splněny. Žalobkyně poukázala na skutečnost, že v této věci i v paralelně probíhajícím řízení týkajícím se kontrolovaného období roku 2013 všechny povinnosti uložené správními orgány splnila, stejně jako ostatní závazky na úseku správy daní.

[4] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s.

[5] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalované usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[6] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním následujících objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má mimořádný charakter, je vyhrazen toliko pro ojedinělé případy. Přiznáním odkladného účinku je prolamována vykonatelnost rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zákonným způsobem zrušeno (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 38).

pokračování

[7] Institut odkladného účinku má primárně poskytovat ochranu žalobci před výkonem či jinými právními následky žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu. Ve vztahu k návrhům na přiznání odkladného účinku podaným žalovaným správním orgánem (jako tomu je v nyní posuzované věci) judikatura Nejvyššího správního soudu (např. již usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, č. 1255/2007 Sb. NSS, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS) vychází z toho, že zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která mohou okamžitý výkon či jiné právní následky rozhodnutí správního orgánu (resp. krajského soudu) skutečně závažně ohrozit, žalovaný správní orgán subjektivní práva nemá. Tím spíše tedy nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem nebo jinými právními následky kasační stížností napadeného rozsudku krajského soudu ohrožena. Jeho úkolem je hájit v soudním řízení zákonnost jím vydaného správního rozhodnutí. Otázka zákonnosti rozsudku krajského soudu, resp. skutečnost, že jej žalovaný správní orgán napadl kasační stížností, nemůže být sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku.

[8] V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem nicméně nelze ani žalovanému správnímu orgánu (jako stěžovateli) odepřít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Půjde však o případy výjimečné, *„kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem“* (výše citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, bod [27]). Judikatura Nejvyššího správního soudu k těmto ojedinělým případům řadí např. vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku, apod. (usnesení ze dne 19. 11. 2015, č. j. 6 Ads 228/2015 - 36, ve spojení s výše citovaným usnesením rozšířeného senátu č. j. 2 Ans 3/2006 - 49).

[9] V posuzované věci stěžovatelka jako důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedla, že uložená pokuta představuje částku významnou z hlediska státního rozpočtu. Dle stěžovatelky by tedy nepřiznání odkladného účinku mohlo vést k ohrožení veřejného zájmu v podobě ohrožení státního rozpočtu České republiky.

[10] V souvislosti s výše uvedeným Nejvyšší správní soud poukazuje na závěry vyslovené již v usnesení ze dne 5. 1. 2005, čj. 1 Afs 106/2004 - 49, č. 982/2006 Sb. NSS, podle kterého *„tvrzené ohrožení veřejného zájmu spočívajícího v řádném stanovení a vybrání daní (stěžovatel chápe pojem veřejného zájmu dosti úzce jako „fiskální zájem státu“) nemůže vést k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti: podobným způsobem a s přihlédnutím ke své konkrétní věcné působnosti by totiž mohl argumentovat každý správní orgán, jehož rozhodnutí bylo zrušeno, neboť činnost všech správních orgánů směřuje k uspokojení toho či onoho veřejného zájmu. To je však v rozporu s mimořádnou povahou institutu odkladného účinku: kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako*

na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce opsal slovy o nenahraditelné újmě.“

[11] Tyto závěry lze vztáhnout i na projednávaný případ, přestože se nyní jedná o oblast správního trestání. Pokud je žadatelem o odkladný účinek žalovaný orgán veřejné moci, nemůže z hlediska přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bez dalšího obstát pouze obecná argumentace založená na existenci veřejného zájmu spočívajícího v povinnosti zaplatit pokutu uloženou správním rozhodnutím. V opačném případě by uvedené vedlo k závěru, že odkladný účinek by musel být na základě takového návrhu přiznán vždy, to je však zcela v rozporu s cílem a mimořádnou povahou tohoto institutu.

[12] Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost podotýká, že odlišná situace by mohla nastat v případě, kdyby uložená pokuta musela být opakovaně vymáhána s tím, že reálně existují skutečnosti ohrožující její dobytost (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2012, č. j. 2 Afs 36/2012 - 33, či ze dne 31. 7. 2012, č. j. 1 Afs 67/2012 - 38). V projednávané věci však stěžovatelka netvrdila a ani neosvědčila, že by v důsledku zrušení správního rozhodnutí vedle vrácení pokuty žalobkyni (ve výši téměř devíti milionů korun, která jistě nepředstavuje ohrožení pro státní rozpočet České republiky) existovala ještě další výjimečná okolnost (spočívající ve shora popsaném smyslu), jejíž intenzita by Nejvyšší správní soud mohla vést k závěru o naplnění podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[13] S ohledem na výše uvedené tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že účinky vyvolané napadeným rozsudkem městského soudu v daném případě nepředstavují pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, neboť se nejedná o situaci výjimečnou, na které by byl dán důležitý veřejný zájem. Nejvyšší správní soud proto stěžovatelce nevyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nepřiznal.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2022

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu